

ŠKOLNÍ PREVENTIVNÍ STRATEGIE ZŠ A MŠ LUDVÍKA OČENÁŠKA DOLNÍ BĚLÁ

Aktualizovala: Mgr. Zuzana Ferenčíková, školní metodik prevence

Schváleno na pedagogické radě dne 30. 8. 2021

OBSAH:

1. Úvod	3
2. Popis současného stavu	4
2.1. Základní údaje	4
2.2. Charakteristika školy	4
2.3. Charakteristika žáků a jejich rodinného zázemí	5
2.4. Charakteristika spolupráce s rodiči a jinými subjekty	5
3. Cíle školní preventivní strategie	5
3.1. Zaměření primární prevence	5
3.2. Dlouhodobé cíle	6
3.3. Střednědobé cíle	7
3.4. Krátkodobé cíle	7
4. Vymezení cílové skupiny	8
5. Realizace	9
5.1. Metody a formy	9
5.2. Spolupráce školy s rodiči	9
5.3. Práce pedagogického sboru a vedení školy	9
5.4. Prevence ve výuce	9
6. Měření efektivity programu	21
7. Statistická data	21
8. Kontakty primární prevence	21
9. Přílohy	
Příloha č. 1: Zákony, vyhlášky, metodické pokyny a doporučení	26
Příloha č. 2: Školní program proti šikanování	27
Příloha č. 3: Seznam užitečných webových stránek	29

Složení preventivního týmu

Mgr. Jiří Hladík – ředitel školy

Mgr. Zuzana Ferenčíková – učitelka 2. st., školní metodik prevence

Mgr. Martina Karlovcová – učitelka 1. st., výchovná poradkyně

1. ÚVOD

Obecným cílem preventivního programu je, ve spolupráci s rodiči, formovat takovou osobnost žáka, která je s ohledem na svůj věk schopná orientovat se v dané problematice, zkoumat ji, ptát se, dělat rozhodnutí. Bude si vážit svého zdraví, bude umět nakládat se svým volným časem a zvládat základní sociální dovednosti.

Naše škola připravuje a realizuje preventivní program, který vychází z platných předpisů pro oblast prevence rizikového chování (viz příloha č. 1). Skládá se ze dvou částí: školní preventivní strategie a minimálního preventivního programu.

Školní preventivní strategie je dlouhodobým preventivním programem školy, jasně definuje dlouhodobé, střednědobé a krátkodobé cíle, přizpůsobuje se kulturním, sociálním a dalším okolnostem i struktuře školy, oddaluje, brání nebo snižuje výskyt rizikového chování, má dlouhotrvající výsledky, pojmenovává problémy z oblasti rizikového chování (závislosti, násilí a násilné chování, intolerance a antisemitismus ad.), podporuje zdravý životní styl a poskytuje podněty ke zpracování minimálního preventivního programu školy. Navazuje na ŠVP Strom a rozvíjí jeho témata týkající se primární prevence.

Minimální preventivní program je konkrétní dokument školy zaměřený zejména na výchovu žáků ke zdravému životnímu stylu, na jejich osobnostní a sociální rozvoj i rozvoj jejich sociálně komunikativních dovedností. Minimální preventivní program je založen na podpoře vlastní aktivity žáků, pestrosti forem preventivní práce s žáky, zapojení celého pedagogického sboru školy a spolupráci se zákonnými zástupci žáků školy. Minimální preventivní program je zpracováván na jeden školní rok školním metodikem prevence, je průběžně vyhodnocován a písemné vyhodnocení účinnosti jeho realizace za školní rok je součástí výroční zprávy o činnosti školy. K sestavení a hodnocení minimálního preventivního programu je využíván elektronický systém výkaznictví SEPA (na www.preventivni-aktivity.cz).

Minimální preventivní program zahrnuje:

- ✓ spolupráci pedagogického sboru
- ✓ spolupráci s rodiči žáků
- ✓ aktivity pro žáky – specifickou i nespécifickou prevenci
- ✓ spolupráci s jinými institucemi

Oba dokumenty primární prevence rizikového chování jsou zpracovány v souladu s platnou legislativou, jsou součástí školního vzdělávacího programu STROM.

Uvnitř školy doplňuje preventivní program Školní řád, Vnitřní řád školní družiny a ŠVP Strom.

Preventivní program je každoročně doplňován a upravován dle aktuálních potřeb školy, žáků, pedagogů a podle zkušeností získaných z předchozích let.

2. POPIS SOUČASNÉHO STAVU

2.1 Základní údaje

Název a adresa školy, pro kterou platí tento program	Základní škola a Mateřská škola Ludvíka Očenáška Dolní Bělá, příspěvková organizace Dolní Bělá 1, 331 52 Dolní Bělá
Ředitel	Mgr. Jiří Hladík
Telefon	373 394 041
E-mail	reditelna@zsamsdolnibela.cz

Školní metodik prevence	Mgr. Zuzana Ferenčíková
Telefon	608 196 823
E-mail	metodikprevence@zsamsdolnibela.cz

Výchovná poradkyně	Mgr. Martina Karlovcová
Telefon	605 244 849
E-mail	karlovcovam@zsamsdolnibela.cz

2.2 Charakteristika školy

Naše škola je úplná základní škola s devíti ročníky. Součástí školy je mateřská škola, školní družina a školní jídelna. Průměrný počet žáků ve třídě překračuje hranici 20 žáků, kapacita MŠ i školní družiny je v posledních letech vždy naplněna. Školu navštěvují žáci ze 17 spádových obcí (Bažantnice, Bučí, Dolní Bělá, Dražně, Hodovíze, Horní Bělá, Hubenova, Hůrek, Krašovic, Litého, Lozy, Mostic, Mrtníku, Tlucné, Vrtba, Zahradky, Lozy) i z několika obcí mimo tuto spádovou oblast.

Budova školy se nachází v klidné části obce na rozlehlém pozemku, jsou zde všechny třídy, školní družina i školní jídelna. Škola je umístěna od roku 1952 ve stejné budově, která prošla v letech 2011–2012 rozsáhlejší rekonstrukcí (výměna oken, plynová kotelna, nová fasáda). Učebny jsou vybaveny interaktivními tabulemi a připojením na internet.

Škola má vlastní tělocvičnu, která je kromě vyučování tělesné výchovy využívána pro činnost kroužků, školní družiny, na divadelní představení, výchovné koncerty, vystoupení žáků. Trénují v ní také místní sportovci (např. fotbalový klub TJ Sokol Dolní Bělá, hasiči Bučí aj.). Tělocvična prošla v letech 2011–2012 rovněž rekonstrukcí (zateplení fasády, výměna oken).

Škola disponuje specializovanou počítačovou učebnou připojenou na internet, cvičnou kuchyní, školní zahradou. Ve školním roce 2018/2019 přibyla v rámci Šablon II mobilní

počítačová učebna. V době uzavření škol a zavedení online výuky byly notebooky z této učebny některým žákům zapůjčeny. Kmenové třídy jsou vybaveny pro výuku jazyků, matematiky, chemie a přírodopisu.

Školní družina je pravidelně doplňována hrami, výtvarnými potřebami, stavebnicemi apod. Vnitřní prostory doznaly za působení vychovatelek Soni Fránkové a Lenky Mazuchové větších změn – především rozšíření a zpřehlednění místností.

Interiér školy je vyzdoben žákovskými kresbami a pracemi, o jejichž instalaci se pravidelně stará paní učitelka Mgr. Dana Čermáková.

2.3 Charakteristika žáků a jejich rodinného zázemí

Žáci pocházejí z různého sociálního prostředí, škola nemá významnější množství žáků cizí státní příslušnosti, ani ohrožených sociálním vyloučením. Škola pracuje s integrovanými žáky se speciálně vzdělávacími potřebami, a to na všech stupních (MŠ, I. + II. stupeň).

V přízemí školy je pro žáky instalována nástěnka s důležitými kontakty a informacemi a schránka důvěry, která má i svoji emailovou podobu schrankaduvery@zsamsdolnibela.cz.

2.4. Charakteristika spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Škola získává informace od rodičů na třídních schůzkách, kde jsou rodiče informováni o akcích školy, o činnosti školního metodika prevence a o možnostech poradenství. Prostřednictvím webových stránek školy mají rodiče základní informace o kontaktech na ŠMP a VP, rodiče nových žáků dostávají na začátku roku informační list s kontakty na metodika a výchovnou poradkyni s vysvětlením jejich rolí a kompetencí. Mnoho informací škola dostane při individuálních konzultacích s rodiči. Podněty rodičů se řeší průběžně.

Zejména na ZŠ jsou důležité pro spolupráci školy s rodiči také školní akce a neformální setkání.

Škola spolupracuje s poradenskými zařízeními (pedagogicko-psychologickou poradnou, střediskem výchovné péče, P-centrem Plzeň, Policií ČR, ...), s lékařskými pracovišti, kulturními institucemi.

3. CÍLE ŠKOLNÍ PREVENTIVNÍ STRATEGIE

3.1. Zaměření primární prevence

Primární prevencí rozumíme veškeré konkrétní aktivity realizované s cílem předejít problémům a následkům, které jsou spojeny s rizikovým chováním, případně minimalizovat jejich dopad na žáky a zamezit jejich dalšímu šíření.

Primární prevence rizikového chování u dětí a mládeže zahrnuje především aktivity zaměřené na:

1. Předcházení výskytu rizikových projevů žáků:

- ✓ násilí a šikanování
- ✓ záškoláctví
- ✓ kriminalita, delikvence, vandalismus a jiné formy násilného chování
- ✓ ohrožení mravnosti a ohrožování mravní výchovy mládeže
- ✓ xenofobie, rasismus, intolerance a antisemitismus
- ✓ užívání návykových látek, anabolik, medikamentů a onemocnění HIV/AIDS
- ✓ netolismus (virtuální drogy) a patologické hráčství (gambling)
- ✓ závislost na politickém a náboženském extrémismu
- ✓ kyberšikana
- ✓ nebezpečný internet

2. Rozpoznání a zajištění včasné intervence především v případech

- ✓ domácího násilí,
- ✓ týrání a zneužívání dětí, včetně komerčního sexuálního zneužívání,
- ✓ ohrožování mravní výchovy mládeže,
- ✓ poruch příjmu potravy (mentální bulimie, mentální anorexie).

Další oblasti, které se přímo neřadí k rizikovému uchování, ale souvisejí s výchovou našich žáků a naši koncepci doplňují:

- ✓ vztahy mezi lidmi
- ✓ vztahy v kolektivu
- ✓ slušné chování ve škole i na veřejnosti
- ✓ komunikace
- ✓ bezpečné chování (ve škole, venku, v dopravě ...)
- ✓ zdravý životní styl (zdraví, lidské tělo, výživa...)
- ✓ ochrana přírodních a kulturních hodnot

Důraz klademe také na nesespecifickou primární prevenci, kterou se rozumí aktivity, umožňující rozvoj harmonické osobnosti, včetně rozvíjení nadání, zájmů a pohybových a sportovních aktivit.

Abychom docílili kontinuálního působení na žáky ve výchovném systému naší školy, postihuje primární prevence rizikového chování žáky 1. stupně a 2. stupně, školní metodik prevence spolupracuje také s pedagogickými pracovníky v mateřské škole.

Aktivity školy jsou cíleně směřovány k efektivní primární prevenci a eliminaci aktivit z oblasti neúčinné primární prevence.

3.2. Dlouhodobé cíle:

a/ **žáci:**

- ✓ prohlubovat povědomí žáků o rizikovém chování a o jeho možných následcích

- ✓ prohlubovat právní vědomí /předpisy, zákony/
- ✓ posilovat komunikační dovednosti a zdravé sebevědomí
- ✓ řešit problémy nenásilnou formou
- ✓ zkvalitnit komunikaci mezi dětmi navzájem, mezi dětmi a dospělými

b/ pedagogové:

- ✓ zapojit více učitelů do vzdělávání v oblasti prevence
- ✓ prohloubit spolupráci ve sborovně
- ✓ zlepšit spolupráci a komunikaci mezi školou a rodiči
- ✓ zkvalitnit spolupráci s týmem prevence
- ✓ podchytávat skryté projevy rizikového chování
- ✓ vést žáky k dodržování stanovených pravidel (zejména pravidel školního řádu a slušného chování)
- ✓ vést žáky ke zdravému životnímu stylu, udržovat harmonickou rovnováhu tělesných a duševních funkcí s pocitem spokojenosti, chuti do života, tělesného i duševního blaha (výchova ke zdraví, osobní a duševní hygiena, výživa a pohybové aktivity).
- ✓ vést žáky k ochraně zdraví, budovat postoje k odmítání alkoholu a omamných psychotropních látek a jedů.
- ✓ vést žáky k vzájemné pomoci a ohleduplnosti.
- ✓ vést žáky k obraně proti manipulaci, učit je způsoby odmítání, vést je k odmítání závadových vrstevnických skupin a part.
- ✓ vychovávat žáky ke správným hodnotám, vést je k občanské a právní odpovědnosti za sebe a svá jednání.
- ✓ vést žáky k postojům proti rasismu, antisemitismu a xenofobii Učit žáky takové znalosti a dovednosti, které budou dobře uplatnitelné v životě.
- ✓ zavádět do výuky efektivní metody výuky, jako je projektové vyučování - vedle běžně používané frontální i skupinové (kooperativní) výuky a výuky v týmu - kterými vedeme žáky k týmové práci, k vzájemné pomoci, sounáležitosti, vzájemnému respektu, toleranci, ale také odpovědnosti
- ✓ postupně zavádět do výuky principy formativního hodnocení

c/ rodiče:

- ✓ zlepšit komunikaci a vztahy mezi rodiči a školou

3.3. Střednědobé cíle:

- ✓ využívat externích služeb
- ✓ zlepšit klima tříd a školy
- ✓ průběžně aktualizovat krizové manuály školy
- ✓ týmově spolupracovat s problémovými žáky
- ✓ zapojit rodiče do akcí tříd i školy
- ✓ informovat učitele o seminářích zaměřených na prevenci
- ✓ podpora vlastních aktivit žáků a tříd

3.4. Krátkodobé cíle:

- ✓ představují realizaci vzdělávacích obsahů a preventivních aktivit uvedených v ŠVP a v minimálním preventivním programu na daný školní rok

4. VYMEZENÍ CÍLOVÉ SKUPINY

Žáci:

6 – 8 let..... 1., 2. třída

8 – 10 let.....3., 4. třída

10 – 12 let.....5., 6. třída

12 – 14 let..... 7., 8. třída

14 – 15 let..... 9. třída

Pedagogové:

ředitel školy

zástupce ředitele

učitelé 1. stupně

učitelé 2. stupně

vychovatelky školní družiny

Dospělí:

nepedagogičtí zaměstnanci školy

rodiče žáků školy

veřejnost

5. REALIZACE

5.1. Metody a formy

Preventivní program je zaměřen na všechny žáky školy. Na jeho realizaci se podílí vedení školy, školní metodik prevence, výchovný poradce a všichni pedagogové a pracovníci školy. Škola při jeho naplňování spolupracuje podle potřeby s pracovníky PPP, OSPOD, Policie ČR, SVP a dalšími externími partnery (viz tabulka kontaktů dále). Pedagogičtí pracovníci dbají na rozvoj žáků, podporují jejich sebevědomí, schopnost vytvářet přátelské vztahy, sociální citění, nenásilné a hlavně efektivní zvládnání konfliktů a náročných situací.

5.2. Spolupráce školy s rodiči

- ✓ informace na třídních schůzkách, s jakými problémy se mohou obracet na školního metodika prevence, jeho náplň, kompetence a kontakty
- ✓ umožnit rodičům zapojit se do realizace programu
- ✓ informovat o organizaci a dění ve škole, povzbuzovat k účasti na životě školy
- ✓ nabízet propagační materiály související s rizikovým chováním, kontakty na odborníky
- ✓ seznámení rodičů s postupem školy v případě řešení problémových situací
- ✓ aktivity pro rodiče v průběhu školního roku, před nástupem dětí do školy

5.3. Práce pedagogického sboru a vedení školy

- ✓ jsou seznámeni s aktuálním preventivním programem, spolupracují s metodikem prevence na výběru aktivit
- ✓ vzdělávají se v oblasti primární prevence (dle aktuálních potřeb pedagogů a nabídek školení a seminářů)
- ✓ věnují pozornost atmosféře školy, všestrannému rozvoji osobnosti žáků, dětem s rizikovým chováním a dětem, které by se mohly stát obětí jedinců s projevy rizikového chování
- ✓ sledují projevy zneužívání a ohrožování při využívání sociálních sítí, návykových látek a ostatní projevy rizikového chování a navrhnou cílená opatření, spolupracují s třídními učiteli, školním metodikem prevence
- ✓ zařazují příslušná témata vztahující se k cílům programu podle ŠVP

5.4. Prevence ve výuce

Preventivní aktivity se realizují ve výuce jednotlivých předmětů podle ŠVP.

I. stupeň ZŠ – rozvíjení schopnosti diskutovat, komunikovat, řešit problémy a konflikty prostřednictvím komunitního kruhu.

Třída: I.

Předmět	Téma	Poznámka
Český jazyk	Prevence šikany-posilování a rozvoj mezilidských vztahů	
	Postavení žáka ve třídě	
	Rozdíly mezi lidmi, vzájemná tolerance (handicapovaní lidé)	
	Důvěra a sebedůvěra X ochrana sama sebe	
Prvouka	(články, pohádky)	
	Žebříček hodnot (rozhovory, kresba, hry)	
	Léky pomáhají, ale mohou i ublížit	
	Zdravý životní styl- správná výživa	
	Pravidla soužití v rodině	
Výtvarná výchova	Správná výživa	
	Hodnota zdraví, zdravý rozvoj dítěte	
Tělesná výchova		
	Sportovní chování, kamarádství, vzájemné vztahy mezi dětmi	

Třída: II.

Předmět	Téma	Poznámka
Prvouka	Zdraví, hygiena. Denní režim, omezování času tráveného u TV, počítače. Počítač dobrý sluha a zlý pán, nebezpečí internetu-úvodní informace Zdravé zuby Tísňová volání, první pomoc Prevence šikany a kyberšikany (vymezení pojmů) Prevence drogové závislosti (alkoholismu a kouření) Prevence virtuálních drog	
Český jazyk	Zdravý životní styl, péče o tělo, zdravá strava (jídelníček) Schopnost diskutovat, komunikovat, naslouchat druhým. Rozdíly mezi lidmi, ohleduplnost, takt. Zásady slušného chování (prosba, omluva,...). Řešení neshod mezi spolužáky.	
Matematika	Schopnost diskutovat, komunikovat, naslouchat	
Pč, Vv	Sebekontrola a spolupráce žáků.	
Tv	Vyjádření vlastního názoru, vzájemná tolerance. Skupinová práce a spoluodpovědnost. Tělesná aktivita Kamarádství	

Třída: III.

Předmět	Téma	Poznámka
<p>Prvouka</p> <p>Čj</p> <p>Vv, Pč</p> <p>Tělesná výchova</p>	<p>Zdraví, hygiena, denní režim, omezování času tráveného u počítače (nebezpečí internetu, kyberšikana....)</p> <p>Tísňová volání, první pomoc</p> <p>Zdravé zuby-hygiena, čistota</p> <p>Člověk- průběh lidského života</p> <p>Zdravá výživa</p> <p>Denní režim</p> <p>Prevence šikany (včetně kyberšikany a šikany pomocí mobilního telefonu)</p> <p>Prevence drogové závislosti – kouření, alkohol (seznámení s termíny: užívat, zneužívat, závislost, návyk)</p> <p>Člověk mezi lidmi- podobnosti a odlišnosti lidí, příklady řešení konfliktních situací mezi lidmi (ve třídě) dohodou, nenásilným způsobem ohleduplnost, takt.</p> <p>Zásady slušného chování (prosba, omluva)</p> <p>Spolupráce spolužáků ve skupinách, sebekontrola, spoluodpovědnost.</p> <p>Řešení neshod se spolužáky</p> <p>Rozvoj pohybové aktivity</p> <p>Kamarádství</p>	

Třída: IV.

Předmět	Téma	Třída
Český jazyk	Jednání dětí a dospělých, komunikace mezi nimi Komunikace mezi lidmi Morální hodnoty na základě přečtených příběhů Vnímání krásy kolem nás, příroda a její ochrana	
Přírodověda	Zdraví člověka a jeho ochrana (návykové látky, odmítání návykových látek) Pracovní den žáka (důraz na čas strávený u počítače) Pohybový režim žáka Zásady zdravé výživy Rodina, bezpečí, láska, komunikace v rodině Vztahy mezi spolužáky a řešení různých situací (skupinová práce) Výběr správných kamarádů Krizové situace: šikánování, kontakt s deviantní osobou (dealerem apod.) Nebezpečí skrytá na internetu, informace o sociálních sítích Přivolání pomoci v situacích ohrožení osobního bezpečí	
Tělesná výchova	Hygiena, čistota, tělesné aktivity Význam pohybu a sportu pro zdraví (součást zdravého životního stylu) První pomoc při úrazu Škodlivý vliv kouření, alkoholu a drog na zdraví a pohybovou výchovu	

Třída: V.

Předmět	Téma	Poznámka
Přírodověda	Lidský organismus <ul style="list-style-type: none">- ochrana zdraví- nebezpečí drog, alkoholu, kouření- zdravá výživa	
	Člověk a zdraví <ul style="list-style-type: none">- rozmnožovací soustava- prevence zneužívání a týrání	
Český jazyk-sloh, čtení	Člověk ve společnosti <ul style="list-style-type: none">- morální hodnoty na základě přečtených příběhů- rodina a kamarádi- osobní práva, bezpečí- zásady slušného chování	
Vlastivěda	Průběžně – jiné národnosti žijící u nás	
	Evropa – naši sousedé (tolerance k jiným kulturám)	
Prevence šikany	Vztahy ve třídě – vzájemná spolupráce, tolerance, kooperace	
Informatika	Počítač dobrý sluha a zlý pán	
	Zásady bezpečného internetu	

2. stupeň

Předmět	Téma	Třída
Tělesná výchova	Sebekontrola, sebeovládání Nácvik řešení situací při úrazu Zdravý životní styl Relaxační techniky, cvičení koncentrace Zvyšování fyzické a psychické odolnosti	VI.–IX.
Zeměpis	Šíření drog v Evropě a v ČR, původ drogové závislosti Zemědělství světa – rozšíření plodin využitelných k výrobě drog Centra výroby a drogové cesty	VIII. IX.
Dějepis	Úloha návykových látek v historii, jejich zneužívání	
Výchova ke zdraví	Zdravý způsob života Faktory ovlivňující zdravotní stav Sebepoznání a sebepojetí Vztahy k druhým lidem (třída, rodina) Správné užívání léků Duševní, tělesná a osobní hygiena Zdravá výživa Rizika ochrany zdraví (návykové látky, civilizační choroby.....)	IX. VI.–VIII.

<p>Výchova ke zdraví</p>	<p>Linky důvěry</p> <p>Zdravý způsob života – aktivní odpočinek, pohyb</p> <p>Prevence škodlivých návyků HIV/AIDS</p> <p>Zásady zdravé výživy</p> <p>Hygiena – osobní, duševní...</p> <p>Vztah člověka k přírodě</p> <p>Domov – bezpečí x krizová centra</p> <p>Nebezpečí závislosti na alkoholu a jiných látkách, šikana, AIDS</p> <p>Lidská práva, práva dítěte</p> <p>Vztahy mezi vrstevníky, v rodině, řešení konfliktů</p>	<p>IX.</p> <p>VI-VIII.</p>
<p>Volba povolání</p> <p>Výchova ke zdraví</p>	<p>Problémy komunikace JÁ – TY</p> <p>Linka důvěry</p> <p>Mateřství</p> <p>Příběhy odvahy a dobrodružství – kamarádství, vzájemné vztahy</p> <p>Řešení problémů s volbou povolání</p> <p>Začlenění do nového kolektivu po přechodu na jiné školy</p> <p>Čistota vod a život</p> <p>Les a naše zdraví – relaxace</p> <p>Člověk – lidské rasy – tolerance</p> <p>Emise, imise kyselé deště</p> <p>Racionální výživa, zdravý životní styl, zdravá</p>	<p>VIII-IX.</p> <p>IX.</p> <p>VIII.</p>

Přírodopis	rodina, alkohol, drogy, vhodné návyky, duševní hygiena	
	Země – naše planeta	IX.
	Srovnávací anatomie	
	Změny životních společenstev	VI.
	- vliv SO ₂ na rostliny	
	- sledování stavu životního prostředí v okolí	
	- znečišťování ovzduší a vody	VIII., IX.
	- posyp solí	
	- kyselá dešť, první pomoc	
	- hnojiva a příroda	
Chemie		IX.
	- péče o životní prostředí – spalování	VIII., IX.
	- deriváty uhlovodíků (alkohol)	IX.
	- složky lidské potravy	
	- chemie ve společnosti (plasty a prostředí)	IX.
	- drogy – otravné a jedovaté látky, správné chování obyvatelstva	VI.
	Houby, plísně – zdravotnictví	
Biologická rovnováha		

<p>Pracovní činnosti</p> <p>Výchova k občanství</p>	<p>Necitlivé zásahy člověka do přírody</p> <p>Vyšší rostliny-:léčivé a chráněné rostliny</p> <p>Zásady bezpečnosti a ochrany zdraví, hygiena práce</p> <p>Naše škola</p> <p>Své chování a jednání ve škole je nutné podřizovat školnímu řádu a z něj vyplývajícím pravidlům</p> <p>Kulturní dědictví</p> <p>Rozlišovat, které projevy chování jednotlivců můžeme považovat za společensky (kulturně) vhodné a které nikoliv.</p> <p>Člověk a morálka</p> <p>Jaký význam má osobní kázeň pro vlastní život, správně rozlišovat projevy a prožitky vnější a vnitřní kázně.</p> <p>Člověk a lidská práva</p> <p>Příklady řešení některých problémů v oblasti lidských práv zákonnou cestou</p>	<p>VI-IX.</p> <p>VI.</p> <p>VII.</p> <p>VIII.</p> <p>IX.</p>
---	---	---

<p>Český jazyk</p> <p>Hudební výchova</p> <p>Informatika</p> <p>Výtvarná výchova</p>	<p>Významně přispívá k osobnostnímu a sociálnímu rozvoji žáka. Nejdůležitějšími obsahovými prvky předmětu jsou zdraví každého jedince a jeho sociálních vztahů, což přímo nabízí začlenění prevence sociálně patologických jevů do jednotlivých témat, např.:</p> <p>Komunikace mezi lidmi</p> <p>Vztah dětských hrdinů a dospělých osob</p> <p>Úcta ke starším</p> <p>Problémy v rodině</p> <p>Drogová závislost, alkohol, kouření (R. John: Memento)</p> <p>Projevy šikany, xenofobie a vandalismu</p> <p>Vandalismus</p> <p>Působení hudby dnes: diskotéky, Super Star, práce a úsilí v úspěchu</p> <p>Hudba povzbuzuje, dává radost</p> <p>Hudba léčí</p> <p>Pravidla bezpečného používání internetu</p> <p>Nebezpečí kyberšikany</p> <p>Počítač dobrý sluha a zlý pán</p> <p>Nebezpečí komunikace na sociálních sítích</p> <p>Vyjádření emocí mimoslovním způsobem- drogová závislost, alkohol, kouření, xenofobie, šikana a vandalismus</p>	<p>VI-IX.</p> <p>VI-IX.</p>
--	---	---

Tělesná výchova	Spolupráce ve skupinách, vzájemná tolerance Sportovní soutěže dle rozpisu a reálných možností našich žáků Sportovní chování v duchu fair-play	
------------------------	--	--

6. MĚŘENÍ EFEKTIVITY PROGRAMU

Cíle programu budou sledovány. Výsledky budou zaznamenávány a vyhodnocovány. K měření efektivity programu bude použito:

- ✓ anket (během školního roku)
- ✓ schůzek týmu prevence
- ✓ sociometrických šetření (v případě potřeby)
- ✓ písemných hodnocení akcí žáky (okamžitá zpětná vazba)
- ✓ jednání na pedagogických radách (zápisy z těchto schůzí)
- ✓ záznamy učitelů, jednání s žáky i rodiči, akce a semináře, kterých se zúčastnili a jejich hodnocení/
- ✓ hodnotící dotazníky

7. STATISTICKÁ DATA

Viz Výkaz minimálního preventivního programu primární prevence za daný školní rok

8. KONTAKTY PRIMÁRNÍ PREVENCE

- **CPPT: P-centrum Plzeň**

Telefon: 377 220 325

Mobil: 731 183 394

Email: prevence@cppt.cz

- **CPPT: K-centrum Plzeň**

Telefon: 377 421 374, 731 522 288

Email: kcentrum@cppt.cz

Internetové poradenství: dotazy@cppt.cz

- **Point 14 – tým primární prevence**

Vedoucí služby: Mgr. Denisa Holá

Tel. 777 256 136

Email: hola@point14.cz

- **Kotec o. p. s. (Mariánské Lázně)**

Hlavní kontaktní osoba: Miroslava Bláhová, Dis.,

Tel. 608 656 561

Email: vs.nzdm.ml.@kotec.cz

- **Člověk v tísni**

Tel. 778 442 549 (Martina Bláhová)

Email: martina.blahova@clovekv tisni.cz

- **Linka bezpečí 116 111**
- **Linka pro rodinu a školu 116 000**
- **Národní linka pro odvykání kouření 800 350 000**
- **www.bezcigaret.cz**
- **Linka Anabell 774 467 293**
- **STOP PPP 777 267 732**
- **Linka učitelům (841 220 220, 777 711 439)**
- **Bílý kruh bezpečí**

Linka pomoci obětem kriminality a domácího násilí 116 006

Poradna BKB Plzeň (email: bkb.plzen@bkb.cz, telefon: 734 157 200)

- **Intervenční centrum Plzeňského kraje – Diecézní charita Plzeň (pomoc s domácím násilím)**

Provoz ambulance: Po-Pá 9:00-12:00, 13:00 – 15:00 (Cukrovarská 16. Plzeň)

Telefon: 777 167 004 (nonstop – pohotovost)

Email: ic@dchp.charita.cz

- **Terénní krizová služba Diecézní charity Plzeň**

Stejný kontakt viz výše Intervenční centrum

- **Krizová linka Diakonie Západ – 800 567 567**

- **Diakonie Západ – Archa pro rodiny s dětmi**

Resslova 12, Plzeň 30100

Kontaktní údaje: Mgr. Irena Macháčková

Telefon: 733 614 645

Email: archa@diakoniezapad.cz

- **Domus - centrum pro rodinu**

Telefon: 602 278 866

Email: info@domus-cpr.cz

- **Plus pro lidi v krizové situaci – Diakonie Západ**

Prokopova 25, 301 01 Plzeň

Telefon: 377 223 221, 733 414 421

Email: plus@diakoniezapad.cz

- Linka důvěry a psychologické pomoci

Zábělská 43, Plzeň 312 00

Telefon: 377 462 312, 605 965 822

- Telefonická krizová pomoc Ledovec (Ledce)

Ledce 1, 330 14 Ledce

Telefon: 739 055 555, 373 034 455 (od 8:00 do 24:00, psychická podpora, pomoc v krizi)

- metodik prevence v PPP Plzeň-sever

Mgr. Tereza Hanusová

Email: tereza.hanusova@pepor-plzen.cz

Telefon: 377 468 231

- Dětský diagnostický ústav, středisko výchovné péče, základní škola a školní jídelna, Karlovarská 67, Plzeň

Web: dduplzen.cz

Email: svpplzen@dduplzen.cz

Telefon ambulantní oddělení (vedoucí oddělení):

Mgr. Renáta Lavičková – 774 715 263

- Psychologická a psychiatrická péče

PhDr. Dagmar Nechutná – dětský psycholog (377 324 074)

PhDr. Naděžda Kozová – dětský psycholog (373 723 230)

MUDr. Bečvářová – dětský psychiatr (774 344 496)

Regionální společnost pro péči o duševní zdraví Epoché: psychologická a psychiatrická péče (377 462 314, 377 521 164, info@epoche.cz)

MUDr. Helena Pešánová (377 521 164, helena.pesanova@epoche.cz)

MUDr. Luboš Janků – psychiatr – specifikace mj. na poruchy příjmu potravy
(777 732 244)

- **Sociálně právní ochrana dětí**

MěÚ Kralovice – Odbor sociálních věcí a zdravotnictví, Městský úřad Kralovice,
Manětínská 493, Kralovice, kanceláře v přízemí budovy č. 109,110,111 a 118,

Tel.: 373 300 244, 373 300 205, 373 300 206, 373 300 207, 373 300 201,

E-mail: podatelna@kralovice.cz

MěÚ Nýřany – Americká 8/39, 304 66 Plzeň (Odbor sociálních věcí a zdravotnictví)

Tel.: 377 168 001, email: podatelna@nyrany.cz

- **Policie ČR**

Oddělení tisku a prevence Plzeň-venkov:

por. Ing. Bc. Eva Červenková (974 322 259, 724 060 844)

Obvodní oddělení Kaznějov: tel. 974 327 741

Městská policie Plzeň: tel. 378 036 991, 724 602 729 (nabídka akutních konzultací, poradenství pro školy, dojezd Plzeň-jih, Plzeň-sever)

9. PŘÍLOHOVÁ ČÁST

Příloha č. 1

Zákony, vyhlášky, metodické pokyny a doporučení

Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019– 2027

Zákon č. 561/2004 Sb. (školský zákon)

Zákon č. 563/2004 Sb. o pedagogických pracovnících

Zákon č. 101/2000 Sb. o ochraně osobních údajů

Vyhláška č. 48/2005 Sb. o základním vzdělávání

Vyhláška č. 74/2005 Sb. o zájmovém vzdělávání

Vyhláška č. 72/2005 Sb. o poskytování poradenských služeb na školách a školských poradenských zařízeních

Vyhláška č. 317/2005 Sb. o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků

Vyhláška č. 27/2016 Sb. o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (Dokument MŠMT č. j.: 21291/2010-28)

Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních (č.j. MSMT-21149/2016)

Metodický pokyn MŠMT k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance, č. j. 14423/99-22

Metodický pokyn k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví, č. j. 10194/2002-14

Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných MŠMT, č. j. 37104/2005-25

Příloha č. 2

Školní program proti šikanování

Za šikanu se považuje agresivní chování ze strany žáka/žáků vůči žákovi nebo skupině žáků či učiteli, které se v čase opakuje (nikoli nutně) a je založeno na vědomé, záměrné, úmyslné a obvykle skryté snaze ublížit fyzicky, emocionálně, sociálně a/nebo v případě šikany učitele také profesionálně. Šikana je dále charakteristická nepoměrem sil, bezmocností oběti, nepříjemností útoku pro oběť a samoučelností agrese. Má významné dopady především na psychické zdraví.

Šikana je závažný problém, jemuž je třeba trvalou činností předcházet. Dodržujeme proto v životě školy pravidla.:

- Respektujeme jedinečnost a individualitu každého žáka, rodiče, pracovníka, odmítáme násilí a zneužití moci v jakékoli podobě.
- Nezakrýváme oči před rizikem šikany, přiznáváme si ho.
- Školní řád jasně a srozumitelně stanovuje práva, povinnosti a pravidla chování žáků a zároveň důsledky za porušení těchto pravidel. Společně s žáky tvoříme třídní pravidla, věnujeme dostatek času zvnitřňování pravidel a diskutujeme o nich.
- Realizujeme specifickou primární prevenci rizikového chování včetně šikany. Pro případ, že by se šikana objevila, řídí se škola příslušným krizovým plánem.
- Škola zajišťuje podporu a rozvoj pedagogů v podobě dalšího vzdělávání a vzájemného sdílení dobré praxe. Plán dalšího vzdělávání pedagogů zahrnuje školení pedagogů v prevenci šikanování, klimatu školní třídy, ovlivňování postojů žáků.
- Jsou stanoveny třídnické hodiny (v každé třídě 1x za měsíc), kdy žáci mohou mluvit o své spokojenosti ve škole, pocitu bezpečí, vztazích ve třídě, efektivně se učí řešit konfliktní situace.
- Tvoříme a pravidelně aktualizujeme síť pomoci pro žáky i pedagogy ve svém okolí a spolupracujeme s příslušnými institucemi.
- Na vytváření bezpečného prostředí a předcházení šikany se podílí celá škola, přičemž školní metodik prevence je pověřen kompetencemi k šetření a řešení počáteční šikany a vyhodnocování potřeb školy ve vztahu k pokročilé šikaně.

Školní program proti šikanování:

1. mapování situace – analýza a evaluace (před a po zavedení programu či opatření a také v jeho průběhu)
2. společné vzdělávání všech pedagogů
3. společný postup při řešení šikanování
4. primární prevence v třídnických hodinách
5. primární prevence ve výuce

6. primární prevence ve školních a mimoškolních programem mimo vyučování
7. ochranný režim (školní řád, dohledy učitelů)
8. spolupráce s rodiči
9. školní poradenské služby
10. spolupráce se specializovanými zařízeními
11. vztahy se školami v okolí

Příloha č. 3

Seznam užitečných webových stránek

- ✓ www.adiktologie.cz
- ✓ www.bkb.cz (znásilnění, pohlavní zneužívání, domácí násilí, oběti a svědci trestných činů, přepadení)
- ✓ www.donalinka.cz (pomoc osobám ohroženým domácím násilím)
- ✓ www.drogovaporadna.cz
- ✓ www.minimalizacesikany.cz
- ✓ www.modralinka.cz
- ✓ www.nasedite.cz
- ✓ www.podaneruce.cz
- ✓ www.poradenskecentrum.cz
- ✓ www.spondea.cz (krizové centrum)
- ✓ <http://www.msmt.cz/>
- ✓ <http://www.sikana.cz/> (organizace Jules a Jim)
- ✓ <http://www.drogy-info.cz/>
- ✓ <http://www.dokurte.cz/>
- ✓ <http://www.saferinternet.cz/>
- ✓ www.prevence-info.cz
- ✓ www.varianty.cz
- ✓ www.prevcentrum.cz
- ✓ www.ponton.cz
- ✓ www.spirala.cz
- ✓ www.nuv.cz
- ✓ www.pprch.cz
- ✓ www.seznamsebezpecne.cz
- ✓ www.e-bezpeci.cz
- ✓ www.nepanikar.cz
- ✓ www.nevypustdusi.cz
- ✓ <http://centrumlocika.cz/>